

El llibre de les faules

Albert Jané

Il·lustracions
Emilio Urberuaga

comBEL

© 2010, Albert Jané, pel text
© 2010, Emilio Urberuaga, per les il·lustracions
© 2010, Combel Editorial, S.A.
Casp, 79 – 08013 Barcelona
Tel.: 902 107 007
www.combeleditorial.com

Disseny gràfic: Pepa Estrada
Coordinació editorial: Jordi Martín Lloret

Primera edició: febrer del 2010

ISBN: 978-84-9825-503-4
Dipòsit legal: B-326-2010
Printed in Spain
Imprès a Índice, S.L.
Fluvià, 81-87 – 08019 Barcelona

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transmissió d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a CEDRO (www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra.

El gos i el llop

Aquell hivern va ser rigorós de debò, fred i cru com una mala cosa, i el pobre llop no va poder menjar cap dia per la gana que tenia. De fet, hi havia hagut molts dies que no havia pogut tastar res: no havia pogut trobar ni cap conill ni cap llebre, ni cap esquirol ni cap rata cellarda, i tots els ramats de xais eren ben tancats i guardats al corral. I al llop ja només li quedaven els ossos i la pell i amb prou feines s'aguantava dret.

Un dia, va gosar acostar-se, a veure si tenia sort, a un dels masos de la muntanya, i pel camí va veure que passava un gos gros, ensumant per tots els racons i furgant entre les bardisses. El llop va pensar que se'l menjaria de bon grat, però abans de menjar-se'l s'hi hauria hagut de barallar, i no s'hi veia pas amb cor. Era un gos molt corpulent i vigorós, un mastí de debò, amb un pit ample i poderós i unes potes gruixudes, i se li endevinaven uns ullals que havien de fer feredat. El llop, en canvi, després d'aquell dejuni tan prolongat, no tenia, ni de bon tros, prou força i energia per a entaular un combat singular amb aquell terrible enemic. Així, doncs, es va decidir per un diàleg pacífic i civilitzat. I amb un posat de bon minyó que enamorava es va acostar al gos i li va parlar, molt amablement, amb paraules semblants:

–Bon dia, estimat cosí! Quin aspecte més admirable que tens! Se't veu gras i lluent, i es coneix que totes et ponen i que no et falta l'aliment. Jo, en canvi, ja ho pots veure, per la cara que faig, que hi ha molts dies que no puc bufar cullera. M'agradaria molt, si no és demanar massa, que m'expliquessis com t'ho fas, a veure si jo també podia fer com tu i sortir de la trista situació en què em trobo.

El gos, que era un bon jan, es va sentir molt afalagat per les paraules, tan amables, del pobre llop. I li va dir:

–Doncs, mira, si vols fer com jo i anar tip, no és pas tan difícil com sembla, sinó la cosa més senzilla d'aquest món. Has de deixar aquesta vida de perdut que portes al bosc i a la muntanya, i venir a viure a terra baixa, on no et costarà pas gaire de trobar un bon amo que et vulgui a casa seva. Et donarà un bon jaç de palla i totes les sobralles de la seva taula, i se t'haurà acabat d'anar sempre amb un budell buit.

Al llop se li va fer la boca aigua.

–I quina feina hauria de fer? –va demanar–. Perquè tinc ben entès que no hi ha ningú que doni res perquè sí.

–Oh, tot plegat, res de l'altre món –li va respondre el gos–. Vigilar la casa i, si mai veies que s'hi acostava massa un captaire o un rodamón, ensenyar-li les dents, perquè passés de llarg. I dins de casa, si hi havia criatures, deixar que et fessin una carícia a l'esquena, pessigolles al cim del cap o que t'estiressin una mica una orella. En aquests casos, a més, et plouen els talls més bons i els requisits que no ho diries.

Al llop ja no li calia saber res més. No ho hauria dit mai, ell, que hi hagués animals que tinguessin aquella vida tan

regalada. Si ho hagués sabut abans! Ben convençut amb aquella perspectiva tan engrescadora, es va posar a caminar al costat del gos, cap al veïnat de més a prop, a veure si trobava qui el volgués per vigilar la casa. Aleshores, però, es va fixar que el gos, que tenia aquell pèl tan lluent, per la banda del coll el tenia tot pelat.

–Què hi tens, aquí al coll? –li va demanar, tot intrigat.

–No és res –va dir el gos, sense donar-hi importància.

–Com s’entén, que no és res? –va insistir el llop.

–Que et dic que no és res!

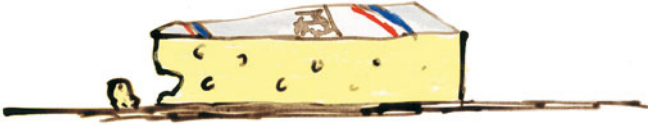
–Alguna cosa ha de ser –va fer el llop.

–Doncs, tot plegat, és que a la nit, tenen el costum de posar-me un collar i fermar-me amb una cadena, perquè no em pugui moure i anar a fer un tomb –va explicar el gos, com si fos la cosa més natural del món.

–Que et posen un collar i et fermen amb una cadena? –va dir el llop, tot girant cua–. Amb això sí que no hi comptava. Mira, jo me’n torno al bosc, dalt de la muntanya, perquè els collars i les cadenes no em fan pas gens el pes. M’estimo més passar gana fent una vida lliure que no pas viure tip però privat de llibertat.

El corb i la guineu

Un corb, de plomes negres i llustroses com les de tots els corbs, havia pogut arreplegar qui sap on un bon tall de formatge d'Holanda i es disposava a menjar-se'l, posat dalt de la branca d'un arbre, una branca molt alta, on no el pogués molestar ningú.

Aquell formatge feia una olor tan bona que va atreure la senyora guineu, que tenia el nas molt fi i que estava sempre a l'aguait de totes les ocasions. Es va acostar al peu de la branca on hi havia el corb, encara amb el tall de formatge al bec, i amb la veu més amorosida de què va ser capaç me li va adreçar aquestes paraules:

—Bon dia, il·lustre senyor corb! I quin goig més gran que feu! Sembleu, talment, el fill del rei. No hi ha cap altre ocell que us iguali, amb aquest plomatge tan negre, tan fi i tan llustrós. Us ho dic ben sincerament. I us diré més: si la vostra veu és tan fina i tan elegant com el vostre plomatge, ja es podria ben dir que ni l'ocell del paradís se us podria comparar.

El pobre corb, quan va sentir aquelles paraules tan aflagadores que li adreçava la guineu, es va estarrufar una cosa de no dir. I perquè es veiés ben clar que sí, que tenia una veu que no desdeia de la boniquesa de les seves plo-

mes, va obrir el bec i, és clar, el tall de formatge li va caure a terra. I l'astuta guineu, que no esperava altra cosa, va fer un bot i va agafar el formatge.

–Estimat amic –va dir, encara, al corb–, heu de saber que els aduldors viuen a les costelles d'aquells que s'embadaleixen amb els seus elogis. Em sembla que la lliçó bé val aquest tall de formatge.

El corb, avergonyit i decebut, es va prometre a ell mateix que mai més no cauria en una trampa com aquella. Però ja era una mica massa tard.

La llebre i la tortuga

És ben veritat que no n'hi ha prou, de ser tan ràpid com el vent. Si un no vol fer tard, convé, a més, que no es torbi pel camí. La història de la llebre i la tortuga és una bona prova d'això que acabem de dir.

Un bon dia, la tortuga va dir a la llebre:

–Vols que fem una juguesca? A veure qui arriba primer a la font del Desmai.

La llebre, quan ho va sentir, s'hi va fer un bon tip de riure.

–Aquesta si que no me l'esperava pas! –va exclamar la llebre, enmig de les seves rialles–. Quines coses de dir! Tu, tros de carrossa, vols arribar primer que jo a la font del Desmai? Que t'has begut l'enteniment o què?

–Carrossa o no carrossa, no em desdic de la meva juguesca –va fer la tortuga, tota ferma i decidida.

I la llebre, veient l'entossudiment de la tortuga, i decidida a donar-li una lliçó, va acceptar la seva juguesca: qui primer arribés a la font del Desmai seria proclamat campió de velocitat de tota la rodalia.

Sembla que va ser un gall que voltava per aquells tocoms qui, amb un quiquiriquic ben sonor, com els que fa quan marca que despunta el dia, va fer el senyal de sorti-

da. A veure qui primer de les dues, la llebre o la tortuga, arribava a la font del Desmai.

És una veritat incontestable que la llebre, amb quatre salts dels seus, com aquells que fa quan l'empaiten els llebrers, n'hauria tingut prou per a arribar a la fita convidada. Però seria desproveir la cursa de la seva emoció. No calia pas que s'hi afanyés, i abans d'arrencar a córrer es va dedicar a rosegat l'herba, tendra una cosa de no dir, que creixia en un prat d'allí mateix. Quan va haver omplert el pap d'aquella menja deliciosa, li va venir una son molt dolça, i tot convidava a una becaina d'aquelles tan agradables. Ja li vagaria, quan es despertés, d'atrapar la tortuga amb unes quantes gambades i deixar-la ben ressagada abans que hagués arribat ni a les envistes de la font del Desmai.

La tortuga, per la seva banda, no es va torbar ni gens ni mica. Amb el seu pas lent i feixuc, va començar a avançar, a poc a poc, ara una passa, ara una altra, sense aturar-se en cap moment ni a descansar ni a prendre alè. Suava de valent, és veritat, però no per això aminorava la marxa.

Després d'aquella becaina, curta però agradable, la llebre es va entretenir a escoltar les xafarderies de les garses i els puputs. N'explicaven cada una! N'hi havia per a sucarihi pa, i la llebre, que era de la broma (li venia de família), se la va passar de primera. Fins que va pensar, amb raó, que la seva contrincant ja devia estar a punt d'arribar al final de la cursa. Aleshores sí. Aleshores va sortir disparada com una fletxa, disposada a recuperar el temps que havia perdut d'una manera tan imprudent. Però per més que s'hi va esforçar no hi va haver res a fer. La tortuga, tan lenta i tan feixuga com proclamava la seva anomenada, li havia

agafat un avantatge massa gran en tot aquell temps que la velocíssima llebre havia dedicat a menjar, jeure i no fer res, i, suant com una mala cosa, això sí, va arribar, encara que per molt poc, a la font del Desmai abans que la llebre i va guanyar la juguesca. No ho hauria dit mai ningú, però la cosa va anar ben bé així.

Per això es diu que les coses s'han de fer sense presses però sense pauses. I la llebre, aquell cop, a més del pam d'orelles que exhibeix en tot moment, es va quedar amb un bon pam de nas.

Les dues rates i el mico

Vet aquí que una vegada hi havia dues rates que voltaven per un rebost a veure si trobaven al seu abast alguna cosa per menjar. Tot era dins de gerres molt ben tapades o penjat de les bigues de la teulada, en llocs on no ho podien abastar. Però en un prestatge van trobar un formatge i van decidir endur-se'l al seu cau i menjar-se'l tranquil·lament. Amb les presses, però, el formatge els va caure a terra i se'n van fer dos trossos. I l'un era força més gros que l'altre.

Aleshores va passar el que era gairebé inevitable que passés: que totes dues volien el tros més gros i cap no volia el petit. I van començar a discutir per quina es quedaria l'un i quina es quedaria l'altre.

–Jo l'he vist primer, el formatge –deia una de les rates.

–Però jo l'havia ensumat abans –li contestava l'altra.

Com que no aconseguien de posar-se d'acord, van determinar d'anar a trobar algú que s'avingués a fer de jutge i que els resolgués aquell plet tan delicat.

Van veure un mico que voltava pel jardí de la casa i van pensar que seria el jutge més adequat. I li van explicar el cas amb tota mena de detalls, perquè decidís amb el seu bon criteri.

Aquell mico, que era llest de mena, va escoltar amb